

Hydrum repandum rom. burete țepos, are un trunchiu alb, fragil, o pălărie lată și cărnoasă, ghimpi albi de diferite lungimi; bun de mâncare. *A. muscarius* rom. muscar, are o pălărie de un roșu mohorit cu negei albi și numeroase lamele albe; conține venin (*muscarin*) foarte periculos, deci nu e bun de mâncare.

Agassiz, *Ludovic Ioan Rudolf*, naturalist; n. 1807 în Mottier, cantonul Freiburg; 1832 numit profesor în Neuchâtel. A scris: *Istoria naturală a pescilor din apele dulci ale Europei centrale* (1839—1845), cercetări asupra pescilor fosili (1833—1842) și despre echinodermi și molusce. De mare valoare sunt scrierile sale referitoare la periodul glacial: »*Etudes sur les glaciers*» (1840) și »*Systèmes glaciaire*» (1847.) Chiemat (1846) profesor în New Cambridge, întemeia acolo muzeul pentru zoologia comparativă. 1865 călători prin Brasilia, 1871 pe Oceanul Atl. spre a sonda afundimile lui. † 1873 în New Cambridge.

Agat, (*achat*) varietate criptocristalină de cuarț; prezintă pături concentrice neregulate de diferite culori, în centru de cuarț cristalisat; când lu-

3 grupe: 1) *Leviostres*: Cucul, Pescarul, Pupăza; 2) *Picariidae* (Gheunoaiele); 3) *Papagali*.

[V. B.]

Agatha, sfântă, n. după legendă în Catania sau Palermo din părinți frunțași, trecută de timpuriu la creștinism. † ca martiră în prinsoare (251 d. Chr.)

Agathidium, Selig., insect din familia *Silphidae*, care trăiește în bureți și plante putrede; se află și în regiunile noastre.

Agathodaimon, la Greci spiritul bun sau zeul imbelșugării economice.

Agathokles, tiran în Syracusa, n. 361 a. Chr.; la început de meserie olar, ajunse în urma talentului său militar comandant al armatei republicane, măcelări câteva mii de aristocrați și se proclamă domn (tiran) al Syracusei; purtă reșboiu (311—306) contra Cartaginei, dar fără noroc; fu otrăvit de nepotul său Archagathus (289) și la dorința proprie ars de viu.

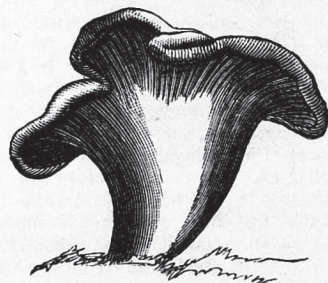
Agathon, I) sfânt, n. în Palermo, pontifex roman (678—681), în care calitate a mijlocit condamnarea ereșiei monoteletice în sinodul ecumenic VI.

Agaricus campestris.

Agaricus emeticus.

Agaricus caesareus.

cesce are un aspect foarte frumos; de aceea se întrebuințează în bijuterie și la facere de obiecte de ornament; numit astfel de Teofrast dela fluviul Siciliei: *Achates*; se găsește mai ales la Oberstein, Boemia, Ungaria, India. [V. C. B.]

Agatanghel, călugăr bizantin din secl. XIII., a scris un apocalips politic, minunație, în care s'ar prevesti toate întâmplările însemnate; ea a străbătut în epoca Fanarioților și la Rom., traducându-se în rom. și A. a devenit proverbial. »Om cetit ca prorocul A.» (Etymol. M. Rom.)

Agățătoare, ord din grupa paserilor carinate; cuprinde un mare număr de specii, cari deosebite în formă și regim se unesc în însușirea, că dintre 4 degete două stau înainte, două înderet, însușire, care le permite a se cățara cu înlesnire pe arbori; la cățărare le vine în ajutor și coada compusă din pene aspre (Gheunoaia) și ciocul cârligat (Papagali.) Limba unora e lungă, muiată de o materie cleioasă și armată la vîrf cu nise spinioși recurbați (Gheunoaia), a altora cărnoasă și rotundă (Papagali.) Ciocul ori e lung și ascuțit, ori gros și cârligat; aripile relativ scurte le îngreunează sborul. Petrec prin păduri, nutrindu-se cu insecte, plante și fructe; cele mai multe familii trăiesc în regiunile tropice; se divid în

(I. sinod Trullan) dela Constantinopol (680) în conțelegere cu împ. Constantin Pogonat.

2) *A.*, cel mai renumit poet tragic la Greci după Aeschylus, Sophokles și Euripides, n. 446 a. Ch., † 401 în Pella; din tragediile sale au ramas numai titluri și unele fragmente.

3) *A.*, ruine de biserică săpată în stânca M. Crucea Spătarului (j. Buzeu) în fața fostului schit de maice Sf. George; 5 m. lung., 4 m. lăț., zidită pe timpul lui Neagoe Basarab.

Agathophyllum, plantă, gen numit și *Raven-sara*; aparține familiei *Laurineelor*, tribul *Per-seaceae*; cele 3 sau 4 specii sunt arbori originari din Madagascar, foarte aromatici, cu foile — ca mai la toate *Laurineele* — pururi verzi, de aceea se și cultivă în florării. [A. Pr.]

Agathosma, plantă, gen din familia *Rutaceelor*, tribul *Diosmeelor*; cuprinde plante originale din colonia Cap, cari sînt tufe frumoase cu foi mici plane sau subtrigone cu flori umbelate sau capitate indecomun terminalale, avînd fiecare câte 5 petale unguiculate; diversele specii ale *A.* se cultivă la noi în florării. [A. Pr.]

Agatirsii, popor vechiu, o ramură a poporului scitic, care aparținea rasei eranice, era prin urmare o viță din marea familie arică; locuiau în